

Fornyings- og administrasjonsdepartement
c/o Avdeling for IT-politikk
Postboks 8004 Dep
0030 OSLO

Fokus Bank
Cash Management Norge
Stortingsgaten 6
Postboks 1170, Sentrum
Telefon 06030
www.fokus.no

26. september 2008

Tilbakemelding på høringsnotat om innføring av obligatorisk elektronisk faktura i staten.

Våre erfaringer fra Danske Bank i Danmark og Sverige, samt vår oppfatning av det norske markedet, tilsier at AGFA-rapportens forslag til innføring av mottak av elektroniske fakturaer i Staten i det store og hele er fornuftig.

Den anbefalte strategien bygger på det beste fra implementeringene som er gjort i våre naboland.

Vi mener dette vil kunne gi raske effekter både for Staten og norsk næringsliv.

I det følgende gir vi korte kommentarer knyttet til følgende fire punkter:

- Svaret som Bankenes Standardiseringskontor har gitt til høringsuttalelsen
- Erfaringene som Danske Bank-konsernet har gjort seg ved innføring av elektronisk faktura i Danmark
- Filformatforvalters ansvar
- Behovet for fakturaportal

Fokus Bank støtter uttalelsen fra Bankenes Standardiseringskontor

Fokus Bank/Danske Bank har valgt å gi våre synspunkter på Høringsnotatet i en felles tilbakemelding fra bankene gjennom Bankenes Standardiseringskontor (BSK). Denne tilbakemeldingen er i tråd med vår oppfatning, basert på vår kunnskap om det norske og internasjonale markedet for fakturadistribusjon og øvrig meldingsutveksling.

Vi vil her kort oppsummere hva som etter vår mening er de tre viktigste momentene i tilbakemeldingen fra BSK.

- Format
 - Formatet som velges bør ha en internasjonal tilnærming. Flere og flere av våre kunder ønsker nå et nordisk format for å distribuere elektroniske fakturaer på tvers av landegrensene.
 - Formatet bør videre være mest mulig komplett, slik at man unngår å måtte utvide informasjonsrecordene ved å legge informasjon både i en xml-fil og i en vedlagt bildefil. Xml-formatet bør være så komplett at bildefil overflødiggjøres.
 - NESUBL ser ut for å være et godt valg, og Fokus Bank vil jobbe for at NESUBL vil bli en standard i Norge.
- Distribusjonskanaler
 - Dersom Statens initiativ med elektronisk fakturering skal gi et løft for elektronisk fakturering i næringslivet, bør Staten være til stede som mottaker på de arenaene som fakturautstederne og –mottakerne befinner seg. Dette betyr at Staten må framstå som mottaker av elektroniske fakturaer i de to eksisterende nettverkene; banknettverket og det ikkefinansielle nettverket. Om Staten i tillegg ønsker et tredje nettverk, må dette ikke bli eksklusivt for fakturadistribusjon til Staten. Dette vil gi en særstatlig løsning, og det vil hemme utbredelsen av elektroniske fakturaer i næringslivet. Det må være opp til fakturautsteder å velge distribusjonskanal.
 - Ulike deler av næringslivet har lagt ned store ressurser i de to eksisterende nettverkene. Selv om nettverkene er opprette med noe ulike utgangspunkt, framstår begge to som meget robuste og teknologisk godt rustet for meldingsdistribusjon i framtiden. Staten må påse at ingen av disse to nettverkene får eksklusive fordeler med tanke på fakturadistribusjon til Staten. Dette kan få store konsekvenser for nettverkernes markedsmakt, og kan virke direkte diskriminerende.
- Adressering
 - Ulike nettverk adresserer meldingene på forskjellig måte. Staten må tilrettelegge for en fleksibel adresseringsmekanisme i den kommende løsningen for elektronisk fakturering. Dette er viktig både med tanke på konkurransesituasjonen i Norge, samt for utveksling av elektroniske meldinger med utlandet. Vi mener også at fleksibel adressering er viktig for den generelle utbredelsen av elektronisk faktura. Finland – som er det landet som har lyktes best med elektronisk fakturering bedrift til bedrift – tilbyr et svært fleksibelt oppsett for meldingsadressering.

Våre erfaringer ved innføring av elektronisk faktura i Danmark

I Danmark satte Statens krav til elektroniske fakturaer i gang en rask utvikling fra papirbaserte til elektroniske handelsprosesser. Statens initiativ har blitt en pådriver for utvikling og implementering av elektroniske fakturaer i det danske næringsliv.

Statens krav har også medført standardisering og rask tilrettelegging av tekniske forhold som må være på plass for elektronisk meldingsutveksling. For eksempel er OIOXML-fakturaen nå standard i de fleste erp-systemer som benyttes i Danmark.

Nettopp dette er et svært viktig punkt. Dersom deler av Staten – av en eller annen grunn - ikke kan håndtere inngående fakturaer elektronisk, kan disse midlertidig skrives ut og håndteres som papirbilag internt i Staten. Hvis næringslivets erp-systemer derimot ikke er tilrettelagt for utgående elektronisk fakturadistribusjon, vil prinsippet med elektronisk meldingsutveksling ikke fungere i det hele tatt.

I 2010 erstattes OIOXML-formatet av OIOUBL-formatet som bygger på NESUBL. Dette vil bli det framtidige filformatet i Danmark.

I Danmark har man gjort den erfaringen at et krav om at Staten *alltid skal sende* elektroniske fakturaer kan skape for store krav til næringslivet. Kravet om at Staten skal motta kun elektroniske fakturaer har gitt de forventede gevinstene.

Dog er dette ikke noe argument mot at Staten skal tilby utgående elektroniske fakturaer til de bedriftskundene som ønsker å motta dette. Det bør være et mål at Staten tilbyr utgående elektronisk faktura som et bidrag til å ytterligere effektivisere næringslivet og det offentlige Norge.

Formatforvalters ansvar

Xml-språket er et prinsipielt rammeverk, ikke et format i seg selv. Generelt for utveksling av xml-meldinger, gjelder at det er utsteder som vet hvordan selve formatet med tilhørende tagger benyttes. Dette betyr at det kun er utsteder som er i stand til å lage et rammeverk (style sheet) som kan gjøre dokumentet fullt ut lesbart for mottaker.

Når man står ovenfor et standardisert xml-format – for eksempel AGFA-rapportens anbefaling av NESUBL – skal det i utgangspunktet ikke herske tvil om bruken av formatet. Hvilken informasjon som legges i hvilken tag skal være entydig definert. Det må være formatforvalter som står for denne definisjonen.

Dermed må det også påligge formatforvalter et ansvar for å tilby et komplett stylesheet som sikrer korrekt visning av den informasjon som kan legges i xml-formatet.

Dersom Staten selv ønsker å forvalte det valgte xml-formatet, må denne rollen ikke blandes sammen med Staten som fakturamottaker.

Formatforvalter vil ha et ansvar ut over det å tilrettelegge for optimalt mottak av elektroniske fakturaer i Staten. Det må tas hensyn til formatmessige behov for næringslivet i Norge, og man må søke å tilnærme andre land og internasjonale standarder.

Fakturaportal

Fokus Bank ser at det vil bli behov for at Staten etablerer en fakturaportal for manuellregistrering av enkeltfakturaer som skal sendes til Staten. Mange banker tilbyr slike løsninger til sine bedriftskunder, men Staten må være sikker på å tilrettelegge for innsending av fakturaer utstedt av både småbedrifter, enkeltpersoner og utenlandske leverandører. Vi ser ikke at alle disse kan garanteres mulighet for innsending av elektroniske fakturaer til Staten, uten at Staten selv tilrettelegger en egen fakturaportal.

Med vennlig hilsen
Fokus Bank

Jan Haakensen
Leder Cash Management Fokus Bank
Etter fullmakt